

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési díjak:

Egy évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

→ Megjelenik minden vasárnap. →

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fillér. Ajánlközsoknál, eladás vagy vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

XIV. évfolyam.

Szászsebes, 1910. augusztus 14.

16. szám.

Követendő példa.

Az eddigi sok csalódás és számos kartárs hütlensége által okozott szomorú napjainkba némi derűt bocsátott a folyó hó eleje. A hónap első napjaiban ugyanis két, aránylag a többihez tekintélyesebb összeget kaptunk kézhez s mindegyik kíséretében egy-egy kedves levelet, mely a pénzküldemény eredetét és célját megmagyarázta.

A két rövidke levélből megtudtuk azt, hogy a postautalványokon beérkezett pénzküldemények két kincstári m. kir. erdőgondnokság személyzetének lapunkra szóló előfizetési díja. Tíz derék kartárs nevét jegyeztük be új nyilvántartásunkba s ezek lapunknál egynek, ki már régibb idő óta hívünk, a kivételével valamennyi új előfizető!

Mintha csak új fény kezdene derengeni az erdészeti kartársak eddig annyira homályos, annyira borult egén!

Másfél évtizedet meghaladó hirlapirói munkálkodásunk ideje alatt sokszor volt alkalmunk elbűsulva nézni azt a széthuzást, az összetartozandóság teljes hiányát, mely rákfene gyanánt rágódott az erdészeti altiszti testület személyzetén, eltompitván annak a jó és nemes célok iránt való fogékonyságát s megbénítván minden tetterejét. A főerdőőr félvállról tekintett az erdő-örre, ez lenézte az erdőlegényt, a segéderdő-ör, a szegény napibérest pedig teljesen megvetette. Majmolása akart ez nyilván lenni tisztveselőink nagy részének, a kiknél szintén nem csekély mértékben van kifejlődve a kaszt-rendszer és nem egyéni képességek, hanem a ranglétra fokai szerint mérlegelik az embert. Pedig milyen türelmes az a ranglétra! Nem kell félni, hogy bárki is lent rekedjen a legalsó fokon, csak idő és

kitartás kell hozzá, s ha nem is végig valamennyin, de legalább egynéhányon mindenki felléphet, a kinek egyszer sikerült a lábát a legalsóra rátennie.

A széthuzás vádját ugyan nem általánosan ejtettük ki, mert láttunk az elmúlt időkben is fehér holló gyanánt ritka kivételeket, a melyek előtt készséggel meghajoltunk és azoknak elismeréssel adóztunk.

Ujabban fel lett vetve egy országos egyesület alakításának az eszméje s annak előharcosaiként két kincstári erdőhatóságnál alkalmazott kartársaink jelentkeztek s kibocsátották hívó szövegüket a többi kincstári erdőhatóságoknál szolgálatban álló kartársainkhoz. Az előharcosokként jóformán egy és ugyanazon időben fellépett kartársak köztudomás szerint a zsarnócaiak és a vinkoviciak voltak. Az előbbieket most is lépten-nyomon ott látjuk a homloktérben, folytonosan buzdítva, lelkesítve s csekély erejüket jóformán meghaladó áldozatokat hozva. Az utóbbiak — értjük a vinkovcei kartársakat — mintha alább hagytak volna lelkesedésükkel, a mely úgy látszik nem volt keményfa zsarátnok, hanem könnyen ellobbanó szalmaláng, a melynek több volt a füstje, mint a tüze. Első felhívásukat mély csönd követte s hiába várjuk buzdító szövegüket, lelkesítő szavukat.

Minden ilyen nagy horderejű mozgalomnak első és főfeltétele a szoros összetartás és a szigorú fegyelem. Azoknak, a kik valamely szent cél zászlója alá esküdtek és álltak, nem szabad többé önző saját célokat követni, hanem mindig a közös célnak kell szemeik előtt lebegnie.

Örömmel, igaz lelki gyönyörűséggel tapasztaljuk ezt a szoros kartársi összetartást, a nemes célok felé való törekvésben nem lohadó, hanem

mind magasabb lángokat vető lelkesedést és a közös célokért való küzdelemben az egymással szemben gyakorolt fegyelmet.

Az összes kincstári erdőhatóságok közt jóformán az övékénél legkisebb a kartársak létszáma s mégis aránylag legnagyobb számban vesznek részt a mozgalomban és az ennek szükségességét, elodázhatlan voltát hangoztató lapunk pártolásában.

Az elől említett két erdőgondnokság egyike is az övéké, míg a másik nem messze fekszik tőlük, ugyancsak Felsőmagyarországon.

Itt az ideje, hogy a többi hatóságoknál, de nem csak ezeknél, hanem a járási erdőgondnokságoknál, a magán uradalmaknál alkalmazott összes többi kartársak is felocsudjanak eddigi mély álmukból s szövétnekül véve az itt ecsetelt két példát, azt ne csak megbámulják, hanem kövessék is.

Ne legyenek a kartársak összejöveteleik csak egy pár pohár bor közös elfogyasztására, nem ritkán duhajkodásra is jók, hanem adjanak azok alkalmat szép és nemes eszmék kicserélésére, egymásnak a küzdelemben való buzdítására, a közös célokra való áldozatkészség felébresztésére, kivált pedig az összetartozandóság, az egy test, egy lélek érzetének folyton ébren való tartására.

Minden cselekedetünkben ne a rossz, hanem a jó példákat vegyük mintául és ezt kövessük, s akkor le fogunk győzni minden akadályt és küzdelmünk fényes diadallal fog végződni!

T Á R C A.

Peary vadászata jegesmedvére és pézsmadörmőre.

Peary Róbert, ha rövidebb-hosszabb időközönként is, szorgalmasan folytatja legutóbbi sarki útjának, a diadalmasnak, leírását. Utleírásának most megjelent részében néhány érdekes vadászatáról számol be. Október elsején három eszkimója kíséretében négy szánon elindult a Clements Markham-öböl felé, hogy a Jeges-tengernek ezt a fjordját, a melyet 1902-ben ő fedezett föl, bejárja és térképét fölvegye. Az volt a szándéka, hogy a mi állattal utközben találkozik, azt lehetőség szerint elejti, hogy az expedíció friss huskészletét azzal is gyarapítsa. Az első áldozat, a mely a szemhatáron fölbukkant, egy remek rénszarvas volt. Ezzel könnyen elbántak. Két eszkimó a közelébe csuszott és az eszkimók hagyományos szarvasbüvölő fűttyével, a mely olyanféle hangzású, mint a dühös macska fuvása, megállította a vadat. A következő pillanatban eldőrdült a két Winchester s a rénszarvas vére pirosra festette a havat. Az eszkimók hamarjában

A daruról meg a tolláról.

Irta: Lakatos Károly.

„Vándorol a darumadár,
Szomorúan krúgat,
A merre megy, sir a határ,
Sárga lombot hullat.“ *Pósa.*

Sokféle „kultus“ járta már nálunk s a többek közt volt tollkultus is, a mit akkoriban a „módi“ szóval jelelt meg a magyar szójárás.

A „módi“-ból aztán „divat“ lett, mely időhaladtával ismét a magasabb stylusú „kultussá“ vedlett át, melynek idegen káprázata leperzselé szárnyát a „módi“ minden nemzeti eredetiségének. Felszívta az „ösi jelleget“ s kivetkőztetett bennünket még nemzeti öltönyünkől is.

A tollas kalpag sutba került, ezüst sarkantyúinkat „ciframetélt“ tészta gyártására használták asszonyaink, — a tollat pedig pipaszár takarításra használtuk fel, mert neadj Isten, hogy meglátta volna a „nimet“ s e révén „rebelt“ vagy „pegyárt“ sejtett volna bennünk!...

Világostól Deák Ferencig tehát nem csak a sarkantyús csizmának, de a tollnak is „lűttek“... Szóval a toll nagyon tilos valami vala — akár analfabeta viszonylott vele, akár nem;... kalap mellett viselni pedig éppen „föbenjáró“ cselekedetnek tekintetett...

Igy hát a régi „módit“ a régi nótázásokkal együtt lassanként majd hogy el nem felejtettük; ellenkezőleg nagyokat hallgattunk s fazékkalapot, „kürtőt“ húztunk a fejünkre, hogy kedvére kigőzölöghesse magát alatta a visszatartott kuruci indulat...

Huh: Még visszagondolni is rossz erre...

... Kalap, kalpag toll nélkül, régente a gyász jele volt a magyarnál, avagy pedig cselédsort jelentett... A „dali legény“ csak tollal volt egész ember: „nyalka gavallér“, a ki után „bolondultak“ a lányok. Toll nélkül a legszebb „pántlikás“ kalap is csak olyképp vette ki magát a régi felfogásban, mint „a föltöltött káposzta füstölt hús nélkül“...

ban lefejtették a bőrét és föltráncsirozták a husát. Azzal folytatta útját az expedíció a Clements-Markham-fjord befagyott vizén, a vastag hórétegen, a melybe belebesüppedtek az eszkimókutyák. Egyszerre elkiáltja magát az eszkimók egyike:

— Nanooksoah!

Nincsen szó, a mely jobban fölvilványozná az eszkimó embert ennél. Ez a furcsa, kiejthetetlen szó tudniillik a jegesmedvét jelenti. És a mit az élesszemű eszkimó már rég meglátott, lassanként Peary is fölfedezi messzelátójával: egy mozgó sárga foltot a tenger fehérségében. Az eszkimók vadászdühével csak a kutyáiké vetekedhetett. Mint az örültek ugráltak és rángatták kantárjukat. Az eszkimók leugráltak szánjukról és nagy sebtében lehánytak róla mindent: élelmiszert és egyéb holmit. A négy megkönnyült szán azután mint a nyilvessző siklott a sima havon arrafelé, a merre a mozgó sárga folt látszott. Mikor a szánok elseje már meglehetősen megközelítette a medvét, az eszkimó kifogta a kutyákat és szabadon eresztette őket. A megvadult hegyes-

s mindenütt a kuruci magyarság áldott földjein, a hol csak a darutollat szerették! . . .

Hát régen volt ez, a „nagy szaladás“ előtt még, mikor Kossuth apánk is elment török földön lesni a magyar fecskék hirhozását, szépen szóló magyar darvak kurrogó beszédét, meséjét . . .

A darvakra ekkortájt jó idők jártak, mert puszkája csak a zsandárnak volt; úrnak, parasztnak ne adj Isten, hogy lett volna! . . . A darumadár hát bántatlanul sétálhatott a tejjel-mézrel folyó Kánaánon. És sétált is kedvére, tömegesen, kivált tavaszkor, midőn jött haza idegenből nagy krúgatva, bárdalakú figurákkal rajzolva teli húzó csapatai az égmezők derűs liláját.

És ilyenkor amerre a járásuk volt a daruknak: mennyit lehetett látni! A hajnal kint a pusztán nem pacsirtaszóval, hanem darukurrogással volt tele — s aztán milyen szépen rakták a magyardarust, míg a többi muzsikált a kurrogásával a táncolóknak a hejehujához s félnapokig eltartott a darucécó, ha csak egy-egy elszabadult szilaj csikó közibéjük nem szaladt valahogy, vagy a kószáló betyár lova föl nem verte őket, mikor a zsandárok, persekútorokkal kergetőzsdire fogták . . .

(Folyt. köv.)

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Mikor szedjük föl a krumplit? Amint csak a krumpli szára fonnyadni kezd, sokan már neki állnak a szedésnek, azt hiszik a gumók érettek; pedig nem úgy van ám. A krumpli felszedésével nem szabad hamarkodni, mert amennyiben az időjárás megengedi, minél tovább maradhat a földben, annál jobb, izletesebb, becsesebb, táplálóbba a gumója. Az éretlenül felszedett krumpli vizes, szivacsos, szappanos és keményítőtartalma is kevesebb, ennél fogva táplálóreje is kisebb. Az eltartásra sem igen alkalmasak az éretlenül felszedett gumók, mert könnyen rothadásnak indulnak. Megfigyelték, hogy mióta a krumpli felszedésével olyannyira sietnek, a krumplipénész, mely előbb a száron mutatkozik, azután a gumóra veti magát és elrohasztja, erősebben terjed, mert eljut az a pincébe meg a verembe is. Ellenben a földben tökéletesen kiért gumók jobban ellentállnak a penésznek. Még azt is tapasztalták, hogy a krumpli, mint a föld igazi terméke, jobban telel sáncokban a föld alatt, mint a pincében. Kivált a meleg pincében hamar kicsirázik, veszt a jóságából.

A tej és a takarmányszag. Klein dr., a proskau-i tejgazdasági kísérleti állomás vezetője, a következő esetet közli: Egy földbirtokos egy sajtolt takarmánypróbát küldött az állomáshoz azzal a kéréssel: vajjon ez lehet-e az oka, hogy a vaj minősége egy idő óta szembeütően rosszabb lett? A próba olyan savanykás szagu volt, mint a jól sajtolt takarmány szokott lenni, s megvizsgálva, teljesen kifogástalannak bizonyult. Ezekből bizvást lehetett következtetni, hogy ez a takarmány, átmenve az állat emésztő-szervein, nem lehet oka a vaj rosszabbodásának. Minthogy azonban a beküldött próba

szabad savat mégis tartalmazott, az állomás azt tanácsolta, hogy a sajtolt takarmányt ne etessék fejés közben, vagy közvetlen a fejés előtt, hogy minden lehetőség ki legyen zárva a tej és a takarmány közti érintkezés tekintetében, s azonkívül az istállót — a mennyire csak lehetséges — szellőztessék. Ez az eljárás teljes sikerre vezetett. A sajtolt takarmányt továbbra is etették, s a vaj pár nap múlva már teljesen megjavult. Ugyanez történt egy másik majorban is. Ezek az esetek ismét bizonyítják, a mit régóta tudunk ugyan, de a mit még sem vesznek kellőképpen figyelembe: hogy a tej idegen szagu anyagokat mohón felszív magába és hogy az istálló szellőztetése kiváló fontossággal bír. Mer a sajtolt takarmánynak a vajra gyakorolt rossz hatása tényleg arra vezetendő vissza, hogy bizonyos erjesztőanyagok a takarmánnyal az istálló levegőjébe, s abból a tejbe jutottak; a tejben olyan kémiai változásokat idéztek elő, hogy a tejből készített vaj megromlott. Ez a példa is igazolja az istálló tisztántartásának és szellőztetésének fontosságát.

Méhtörzsek áttelepítése új méhesbe. Akár kasokban, akár kaptárakban lévő méhtörzseket bármikor lehet a kellő óvintézkedések megtétele mellett az elbontandó méhesből egy új méhesbe áthelyezni. Az óvintézkedés abban áll, hogy a méhcsaládok az elbontandó méhestől lehetőleg mennél távolabb, legalább két óra járásnyira szállítandók, s ott alkalmas fedett helyen az előbbihez hasonló sorrendben elhelyezendők. Az új méhes felépítéséig, de legkevesebb 14 napig ezen az új helyükön kell hagyni a méheket, ha a méhes minden zajjal járó munkálata teljes befejezést nyert, bátran vissza lehet őket vinni az új méhesbe, azonban ismét az előbbi sorrendben kell elhelyezni, de mind a kétrendbeli elszállításnak csakis este szabad történnie, mikor a kijáró nép mind otthon van, különben a munkkáról hazajövet régi helyükre mennek vissza.

Egyszerű gyümölcsfa-támasztók. A gyümölcsfa igen megrakott fa gyakran zavarba hozza a gazdát, mert rendesen nincs annyi támasztó kéznél, mint amennyire szükség lenne. Segíthet magán ilyen esetekben a gazda következő egyszerű módon. Két hosszú paszulykarót felső hegyüktől mintegy fél méterre jó erős kötővel összekötünk. Az ilyen karópárt a többi ágak között könnyen a megtámasztandó ágig dughatjuk. Ha ez megtörtént, akkor a karók alsó végeit addig távolítjuk, egymástól, amíg a kötés felett így keletkezett kétágú villába kerül az ág. Ezután az alsó végeket annyira összehuzzuk, hogy az ág a kívánt magasságig felemelkedjen. Ezen eljárás igen könnyű, majd semmibe sem kerül és bármily mennyiségben könnyen alkalmazható. Hogy az ágakat a megsérüléstől megóvjuk, az ágat tartó villába szalmakötelet alkalmazhatunk és a karók összekötése is történhetik szalmával.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A kaktusz mint takarmány.** Tíz vagy husz év mulva, sok jól informált ember véleménye szerint, a

tövistelen kaktusz fogja helyettesíteni a mostani takarmányokat a civilizált világ legnagyobb részében. Mert az kevés vagy semmi öntözést nem kíván és mégis megterem majdnem minden talajban és sokkal kevesebb figyelem mellett, mint a mennyit a lucerna megkíván és termésének mint takarmánynak sokkal nagyobb az eredménye. Burbank kísérletező tanyáján, Szanta Rosában, a Burbank tüskétlen kaktuszának egy fajtája a termékeny talajban bámulatos mennyiséget hozott holdankint mint takarmány. A Burbank tüskétlen kaktusza, mely egyuttal gyümölcstermő is, száz tonna takarmányt és ötven tonna gyümölcsöt termett holdankint. Ezenfölül a szerves sók rendesen nagyobb mennyiségben található a kaktuszban, mint bármely más takarmányban. E sóknak nagy értéke van az állatokra, a mi mellett még azt is figyelembe kell venni, hogy a kaktusz még annyi vízzel is ellátja az állatokat, mint a mennyire szükségük van. Havajban és Mexikóban például hat hónapig elétek az állatok a kaktuszon és egy csöpp víz nélkül.

* **Az erdőőr álma.** Resicáról jelentik: Navrinecz Mór nyugalmazott doklini erdőőr azt álmodta, hogy ke-
rületében fatolvajok garázdálkodnak. Felriadt, lekapta a falról fegyverét és kirohant az udvarra, a hol a homályban egy embert látott bejönni a kapun, a kire rálőtt. A sikoltásra odarohant a földre zuhant emberhez és rémülve vette észre, hogy sógorát, Popeszku Sándort lőtte agyon, a ki vele egy házban lakott és akkor tért haza a korcs-
mából.

* **A pipagyűjtemény.** Páratlan pipagyűjteménye van egy angol kapitánynak. Legalább ötezer darabból áll és minden korszak és nemzet képviselve van benne. Van ebben a gyűjteményben cserép, fa, porcellán, réz, ezüst, nikkel, malakit, üveg, terrakotta, tajték és más anyagból készült pipa. Legrégibbek a kínai, hindu és ó-mexikói pipák, melyek még nagyon eltérőek a mostaniaktól, mivel a csutorából, szárból és pipából összetett füstölő-eszközt csak 1690-ben találta föl a tudós Villain János, kinek találmányára építették még ugyabban az évben Bécsben az első pipagyárat. Régebben a gazdag ember ezüst pipából dohányzott, a szegény pedig dióhéjat és szalmaszálat használt erre a célra. Effajta dohányzószerszám is sok van az angol kapitány pipatőriumában.

* **A morfium hatása a vadállatokra.** Marács transvaali orvos volt az első, aki egy hálóba gabalyodott nyugtalan oroszlánt úgy fékezett meg, hogy egy alkalmas pillanatban hegyes fecskendővel morfiumot fecskendezett az állatok királyának bőre alá. A morfiumadag, amit az oroszlán kapott, elég lett volna hat ideggörcsös ember lecsillapítására és az oroszlánt is egy perc alatt teljesen levette lábáról; a hatalmas állat halk nyöszörgést hallatott s azután elaludt. Azóta eleven vadállatok elfogásánál és a vadállatok idomításánál és szelidítésénél mindig nagy szerepe van a morfiumfecskendőnek. A legtöbb vadállatot igen gyorsan és hosszú ideig kábítja el a morfium. Egyedüli kivétel ugylátszik a rinosz, amelynél a kábultság csak rövid ideig tart és amikor felébred, sokkal vadabb és dühösebb, mintha a morfium erejét legalább is megkészszerelte volna.

* **Fabányák.** Nap-nap után az ősvilág csudái kerülnek a napvilágra s míg egyrésztük a muzeumokba kerül, a javát a modern kor embere a maga céljára és jóvoltára használja. Tonking fővárosához, Hanojhoz közel kutató francia mérnökök körülbelül öt-hat méter mélységben óriás kiterjedésű fatelepet találtak, mely szinte kiaknázhatatlannak látszik. A páfrány- és mimózaszerű növények törzse többnyire egy méter átmérőjű és tizenöt méter hosszúságú. Földrengések, nagy rázkódások sülyeszthették el ezt a hatalmas őserdőt, melynek faállománya a nagy gyantatartalom miatt nem korhadt el, hanem mind a mai napig megmaradt. A fa nagyon jól alkalmazható. A francia természettudományi társulat néhány tagját megbizta, hogy kutassa az őserdő bogárvilágát is, mert a bányában sokat találnak. A kiküldött két tag nagy sikerrel tért vissza, amennyiben a diluviális korszak eddig ismeretlen bogárvilágának több fajtáját találták meg.

* **A lance crecki dinosaurus.** Lance Creckben, Amerikában egy teljesen jókarban levő dinosaurust találtak, egyéb hogy az állat mumiává volt összeszáradva s csontjai és bőre megkövesedtek. Bőrén dollár nagyságú, több rétegből álló pikkelyek vannak, melyek azonban teljesen különböznek a későbbi hüllők pikkelyeitől. Az állat minden valószínűség szerint homokos, száraz helyen mult ki, hol a hulla a napon teljesen kiszáradt s mumiává zsugorodott össze. Azután úgy történhetett, hogy egy pataknak fővényhulláma oly gyorsan és mélyen eltemette, hogy az állat bőre többé nem puhulhatott meg, nem eshetett szét, hanem a csontokkal együtt megkövesedett. Ez mérsékelt becslés szerint három millió évvel ezelőtt történhetett, úgy hogy a szibériai tundrákban talált mammutok csak tegnapi teremtmények e dinosaurushoz képest, mely tiyennyolc láb magas volt, csőrálaku szája ötezer foggal volt fölfegyverkezve, s növényekkel élt.

Szerkesztői és kiadói posta.

H. F. úrnak. Az erkölcsi bizonyítványra 1 K, a magán uradalmak által kiállított szolgálati és az iskolai bizonyítványra 30—30 filléres bélyeg jár. A katonakönyv nem pótolja a születési anyakönyvi kivonatot. — **Köteles Ferenc úrnak.** Tudunkkal a Bedő-féle „Erdőőr című tankönyvből nincs 9-ik kiadás. — **Sipos János és Cséri Pál uraknak.** Mult évi tulfizetésükkel — betudva abba 3 lapszámot és a „Havi Szemle“ két megjelent számát — előfizetésüket f.hó végéig rendezettnek tekintjük. — **Kőváry István úrnak.** Beszámítottuk az év végéig s így nincs semmi tartozása. — **Juhász János úrnak.** A makacs hátralékosok neveit már ebben a számban szándékoztuk közölni, de az őszi gyűlés előkészítése végett Budapestre kellett utaznunk s így a jövő számra hagytuk. Igazsága van, hogy a Magyar Erdész is közli hátralékosai névsorát, mi ezt eddig kiméletből nem tettük, bár ezt sokan meg nem érdemlik. — **Kántor Lajos úrnak.** A 2 K felülfizetésért fogadjuk hálás köszönetünket. — **Knobloch János úrnak.** A tömeges jelentkezést nagy örömmel vettük! — **Huszár András úrnak.** Bizony elég sajnós, hogy még a kincstáriak közül is sokan nem bírják a magyar nyelvet. Erre egyébként legközelebb rátérünk. — **Kiss István úrnak.** Az illető két kartárs beküldte az előfizetést. — **Bruckner Mihály úrnak.** Nagylelkűségeért, mélyen a multról maradt tulfizetését a lap felsegítésére hagyta, hálás köszönet! — **Hanker József úrnak.** Egy lapja azzal jött vissza, hogy „cimzett ismeret-

len". Sziveskedjék postáján rendet csinálni. — *Ruist Nándor úrnak.* Jövő évi március végéig, természetesen a múlt tulfizetés beszámításával. — *Skultéty József úrnak.* A négy új előfizetőt szívből üdvözljük! — *Tóth Ferenc úrnak.* Schmuk György kartárs címe: „Szabadka, Halasi-út. Balázs Piri István kereskedő leveleivel”. — *Kozlik Ignác úrnak.* Budapestről való visszaérkezés után bővebben foglalkozunk a levél tartalmával. Bizony nekünk is sok a dolgunk. Üdvözlét!

HIRDETMÉNYEK.

Eladó vizsla.

Kan, 2¹/₄ éves, szép, erős növesű; kitünően idomítva, a vadat szépen keresi és állja, gyönyörűen aportíroz mindenféle vadat; tetszés szerint lehet vele vadászni. — Ára 160 K.

Vas Kovács József,
erdővéd. Ócsanád, (Torontálmege).

8—10

674/1910. áll. erdh. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szebenvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának folyó évi 517. számú véghatározata alapján Boicza községben megüresedett erdőőri állás betöltésére pályázat hirdettetik és felhivatnak pályázni óhajtok, hogy sajátkezüleg irt, hatósági bizonyítvánnyal, születési anyakönyvi kivonattal, erdőőri szakvizsgálati bizonyítvánnyal, községi hatósági orvosi bizonyítvánnyal felszerelt, említett bizottsághoz címzett folyamodványait **legkésőbb folyó évi augusztus hó 31-ig** a nagytalmácsi m. kir. járási erdőgondnokságnál nyújtsák be.

Ezen erdőőri állás jelenlegi illetményei:

Évi bér 700 K, lakbér 100 K, lótartási átalány 120 K, ruhaátalány 50 K, irodai átalány 5 K, földilletményválság 120 K, failletményválság 90 K és legeltetési illetményválsága 65 K.

Végül megjegyeztetik, hogy a magyar nyelvnek szóban és írásban való tudása elengedhetetlen kellék, a román nyelv tudása előnyt biztosít a pályázónak.

Nagyszeben, 1910. évi július hó 24-én.

M. kir. állami erdőhivatal.

622/1910. sz.

Pályázat.

A fehértemplomi m. kir. jár. erdőgondnokság kezelése alatt álló fehértemplomi vagyonszéki erdőknél megüresedett egy II-od osztályú erdőőri állásra pályázat nyittatik.

Az állományszerű illetmények a következők: 600 K évi bér, 120 K évi lakpénz, 60 K évi ruhaátalány, 4 K évi irodaátalány és 12 ürm.³ bükkhasábilletmény tűzifa.

Az állás nyugdíjkepes.

Az ezen állásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában előírt szakképzettséget, ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket hatósági orvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről, eddigi alkalmazásukról, nyelvismereteikről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és Krassó-Szörény vármegye tek. köz. erd. bizottsághoz címzett, sajátkezüleg irt kérvényeiket **1910. évi augusztus hó 25-ig** alulírt m. kir. jár. erdőgondnokságnál nyújtsák be.

Fehértemplom, 1910. évi július hó 19-én.

Magyar kir. jár. erdőgondnokság.

577/1910. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szatmárnémeti szab. kir. város erdőhivatalánál egy II. oszt. erdőőri állás betöltendő.

Évi javadalmazás: 580 K készpénzfizetés havi utólagos részletekben (a jóváhagyás alatt lévő új fizetési tervzet szerint a II. oszt. altiszt évi fizetése 700, 800, 900 K, 5—5 évi emelkedéssel), 32 K csizmapénz félévi részletekben, egyenruha, lakásilletmény, föld, jószágartás, 16 ürm. kemény botfa stb.

Ezen állás 1 évi próbaidőre lesz betöltve, mely idő leteltével, ha a kinevezett megfelel, véglegesítve lesz. A próbaév a nyugdíjba beszámíttatik és 200 K szolgálati biztosítékot tartozik letenni.

Az 1879:XXXI. t.-c. 37. §-ban előírt minősítést igazoló okmányokkal, orvosi, valamint szolgálati bizonyítványokkal felszerelt s polgármesterhez címzett, sajátkezüleg irt, valamint 1 K-ás bélyeggel ellátott kérvények **folyó évi augusztus 15-ig** a városi erdőhivatalhoz benyújtandók.

Szatmárnémeti, 1910. július hó 25-én.

Városi erdőhivatal.

170/1910. sz.

Pályázat erdőőri állásra.

A temesmegyei Bezdimi gör. kel. szerb zárda erdejénél az erdőőri állás — lemondás folytán — betöltendő.

Az erdőőr évi készpénzfizetése — havi előleges részletekben — 720 K, természetbeni lakás, kis kert, a szükséges tűzifa, 2 tehén és 2 borjú, valamint négy drb sertés nyári legeltetése.

Az erdei kihágási esetek tárgyalásánál a megállapítottapidij.

Pályázhatnak mindazok, kik okmányokkal igazolni képesek, hogy 35 évnél nem idősebbek, az erdőőri szakvizsgát letették, ép testi és szellemi erővel bírnak és nősek.

Előnyben részesül, aki a hivatalos magyar nyelv mellett (esetleg horvát, tót) a szerb nyelvet bírja.

Sajátkezüleg irt, bélyegtelen kérvények **1910. évi szeptember hó 20-ig** „Főtisztelendő gör. kel. szerb zárda főnökséghez”, Bezdim, u. p. Német-Szent-Péter, adandók be.

Versecz, 1910. évi július hó 25-én.

M. kir. járási erdőgondnokság.

581/1910. sz.

Pályázati hirdetmény.

Zólyom vármegyében Pónik nagyközségnél egy 800 korona évi bérrel és 20 ürméter tűzifajárandósággal és az általa feljelentett erdei kihágási esetek után befolyó kártérítési összegnek ¹/₄ részével javadalmazott erdőőri állás megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázóktól megkívántatik: a magyar állampolgárság, a magyar és tót nyelv tudása, feddhetlen előélet, legalább 24 éves, de 35 évesnél nem magasabb életkor, erdőőri szakiskolai bizonyítvány és pályázónak ép testi és szellemi erejét igazoló hatósági orvosi bizonyítvány.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezüleg irt kérvények legkésőbb **augusztus hó 20-ig** a besztérczebányai m. kir. állami erdőhivatalhoz adandók be.

Besztérczebánya, 1910. évi július hó 23-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNÉVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

János

Brusweller János

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetnek.

A legjobb, legerősebb és legcélszerűbb kerékpár a világon.

Képviselők az ország minden vidékén.

Szászsebesen és környékén

egyedüli képviselő:

ifjabb Podhradszky Emil,
mechanikus.

Gazdák figyelmébe!

Sertése szépen fejlődik, gyorsabban nő, hamarabb hizik.

tehene több és jobb minőségű tejet ad,

lova csikója sokkal erősebb és szebb lesz, ha eleségükbe naponta a

világ-hírű **GAZDA KINCSE** táp-

csékely mennyiséget adagol. 5 kilós próbaküldemény 5 K postautánvétellel.

Hasznos tanácsadó a háziállataink hizlalása és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és a sertésvész elleni védekezésről című tanulságos könyvet ingyen mellékeljük. Megrendelési cím: **A Gazda Kincse** kiadóhivatala, Budapest, VII., Verseny-utca 6. E.

Ugyanitt kapható a híres **Olgyai-féle Sertésvész elleni óvszer** ára nagy üvegenként 3 korona 50 fillér utasítással együtt. Egy postaládában 2 üveg szállítható. Hálás lesz ajánlásunkért.

Egyedüli ferlachi gyártmány!

A bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Arany érem:

===== Páris 1906. 46 remekelés. =====

OGRIS MARKUS Ferlach, Karinthia

—|| fegyvergyár és (prácios) puskaműves. ||—

Szállit elsőrangú bármily rendszerű vadász- és céllövőfegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben.

Különlegesség nagyon könnyű Drilling-fegyverekben Súlyuk 2·8—3 kg. Browning-féle serétes ismétlő-

* * * * * fegyver 210 K gyári árban. * * * * *

Egy Mannlicher Schönauer ismétlő kurtály 9·7 mm. és 9 mm. öbű, 400 lépésig, jótállás mellett, a

===== legpontosabban belőve, ára 190 K. =====

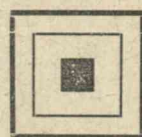
Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11·5 mm. öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb a füst nélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve, egész hossza 101 cm., súlya 2·5 kg., nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére igen alkalmas, ára 190 K.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm. öbű, 140 K.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A nagym. földmívelési m. kir. miniszterium 70542. sz. magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva.

Erdőtisztviselői, altiszti és szolgai egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat s mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködésével készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk.

Legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet!

Faragó Béla

Cs. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEG

Magyar magpergető gyára
erdészeti csemete-telepei

Ajánl saját magpergetőjében termelt legmagasabb csiraképességű

tűlevelű magvakat, ^{kitűnő minőségű} **lombfa magvakat,**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot, fűmagvakat, répa, here és más gazdasági magvakat, saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdősítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemeték,

gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyőket, sorfákat,
élősvény-csemetéket.

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas

50.000 drb. diszbokor 1½—3 m. „

20.000 „ diszfenyő 1½—3 „ „